

Дата проведення - 28.04. 2020.

Тема. Культурне і релігійне життя на західноукраїнських теренах в умовах іноземного панування. Урок узагальнення за розділом V «Західноукраїнські землі в міжвоєнний період».

Пояснення навчального матеріалу

1. Освіта і наука.

Документи розповідають

Розвиток шкільництва на Волині в 1920—1930-ті рр.

Народні школи на Волині	Навчальний рік		
	1921/1922	1927/1928	1937/1938
Українські	443	8	8
Польські	546	709	1459
Утраквістичні (польсько-українські)	89	421	520

Розвиток шкільництва у Східній Галичині в 1920—1930-ті рр.

Народні школи на Волині	Навчальний рік	
	1921/1922	1937/1938
Українські	Близько 2000	360
Польські	Близько 2000	Близько 2000
Утраквістичні (польсько-українські)	—	Понад 2000

Запитання до документа

Які процеси у Західній Україні відбивають наведені статистичні дані?

2. Літературний процес.

Зверніть увагу

Письменники розділилися на три основні групи.

Своєрідним головним об'єднавчим осередком письменників та поетів націоналістичного напрямку був «Літературно-науковий вісник», видання якого відновилося у Львові в 1922 р. під редакцією Д. Донцова. Із 1932 р. націоналістичний напрямок літератури об'єднувався навколо видання «Вісник», який виходив до 1939 р. До них належали У. Самчук, О. Бабій, Ю. Клен, поети — члени так званої квадриги — Є. Маланюк, О. Ольжич, О. Теліга, Л. Мосендз.

До групи «пролетарських» письменників, що орієнтувалися на Радянський Союз, належали В. Бобинський, О. Гаврилюк, Я. Галан, П. Козланюк, Я. Кондра, К. Пелехатий, С. Тудор та інші. Вони гуртувалися навколо літературно-мистецької групи «Горно» й видавали у Львові журнал «Вікна». Навколо журналу «Нові шляхи», який редагував А. Крушельницький, об'єдналися письменники, які перебували під впливом КПЗУ.

Найбільшим був табір письменників ліберальної орієнтації, до якого можна віднести П. Карманського, Ю. Шкрумеляка, Б. -І. Антонича, О. Турянського, І. Вільде, Б. Лепкого, Н. Королеву, А. Чайківського, К. Гриневичеву та інших. Ліберальних поглядів дотримувалися також письменники старшого покоління — В. Стефанік, У. Кравченко, М. Черемшина.

3. Мистецтво.

Постать в історії

Петро Холодний (1876—1930) народився на Київщині. Після поразки державотворчих змагань з урядом УНР емігрував до м. Тарнова, а в 1921 р. переїжджав до Львова. Уже в 1922 р. П. Холодний створює у Львові «Гурток діячів українського мистецтва» (ГДУМ), який проіснував до 1927 р. Гурток об'єднав визначних художників: О. Новаківського, М. Осінчука, В. Крижанівського, В. Січинського та інших. П. Холодного

разом із М. Бойчуком та О. Новаківським вважають засновниками в образотворчому мистецтві українського національного стилю — «неовізантизму». Саме П. Холодний в церкві Успіння Богородиці у Львові вперше в історії українського православного будівництва використав вітражні композиції.

Заповніть порівняльну таблицю.

Період	Риси повсякденного життя українського населення в складі			
	Польщі	Румунії	Чехословаччини	УСРР/УРСР
1920-ті рр.				
1930-ті рр.				

Узагальнення знань за розділом V «Західноукраїнські землі в міжвоєнний період»

Повторити розділ V «Західноукраїнські землі в міжвоєнний період»

§19-21, 154-175 с. (*Історія України (рівень стандарту): підруч. для 10 – кл. закл. загальн. освіти/ О.К. Струкевич . – К. : Грамота, 2018. – 240 с.: іл) за питаннями:*

1. Складіть перелік подій з історії західноукраїнських земель 1921—1939 рр., які ви вважаєте найважливішими. Обґрунтуйте свій вибір.
2. Поясніть значення термінів і понять: *асиміляція, національна кооперація, осадництво, східні креси, пацифікація, інтегральний націоналізм, український націоналістичний рух, румунізація, русинство, Карпатська Січ, Карпатська Україна.*
3. Покажіть на історичній карті: 1) українські землі у складі Польщі, Румунії та Чехословаччини; 2) територію, охоплену Татарбунарським повстанням; 3) українські землі, що відійшли до Угорщини за Першим Віденським арбітражем; 4) територію Карпатської України.
4. Назвіть імена видатних історичних діячів Західної України. У чому ви вбачаєте їхній внесок в історію України цієї доби?
5. Порівняйте особливості суспільно-політичного життя українців у складі Польщі, Румунії та Чехословаччини.
6. Який вплив на події в історії Західної України в міжвоєнний період мали УВО та ОУН? Чому саме ОУН наприкінці 1930-х рр. стала на чолі українського руху?
7. Які обставини привели до проголошення незалежності Карпатської України?
8. Визначте сутність політики осадництва й «пацифікації» та інших проявів національної політики щодо українського населення в Польщі, Румунії та Чехословаччині.
9. З'ясуйте основні зрушення в повсякденному житті різних верств українського населення, що відбувалися в 1920—1930-ті рр. під владою іноземних держав.
10. Які уроки може винести сучасна Україна з нетривалої історії існування незалежної Карпатської України у сфері внутрішньої і зовнішньої політики?
11. Який вплив мав Голодомор в УСРР на український національний рух на західноукраїнських землях?
12. Якою була роль кооперативного руху у розвитку українського національного руху в Галичині?

Відповісти на тести:

1. Про яку територію йде мова: “автономна Українська республіка у складі Чехословаччини в 1938-1939 рр.”
А. Закарпаття ; Б. Галичина; В. Бессарабія; Г. Північна Буковина
2. Незалежність Карпатської України було проголошено:

А. 30 грудня 1938 р.

Б. 15 березня 1939 р.

В. 30 вересня 1938 р.

Г. 20 січня 1940 р.

3. Хто був обраний президентом Карпатської України:

А. Д.Донцов

Б. Д. Левицький

В. А. Бродій

Г. А. Волошин

4. Татарбунарське повстання відбулося на території:

А. Польщі

Б. Чехо-Словаччини

В. Румунії

В. СРСР

5. Яка подія європейської історії прискорила процес надання автономії Закарпаттю?

А. підписання Пакту Молотова—Ріббентропа

Б. формування осі «Берлін—Рим—Токіо»

В. «аншлюс» Австрії Німеччиною

Г. укладення Мюнхенської угоди

6. Яка подія спонукала до прийняття документа, уривок з якого наведено?

«1. Карпатська Україна є незалежна держава.

2. Назва Держави є: Карпатська Україна.

3. Карпатська Україна є республіка на чолі з президентом, вибраним Сеймом Карпатської України.

4. Державною мовою Карпатської України є українська мова.

5. Барвами державного прапора Карпатської України є синя і жовта...»

варіанти відповідей

А. розчленування і ліквідація Чехо-Словаччини

Б. початок Другої світової війни

В. напад Німеччини на СРСР

Г. «визвольний похід» Червоної армії в Західну Україну

7.

Події яких років відображають наведені плакати?

А. 1921—1923 рр.

Б. 1926—1930 рр.

В. 1932—1933 рр.

Г. 1938—1939 рр.

8.

На якій ілюстрації зображено президента Карпатської України?

9.

Герб якого державного утворення зображено на малюнку?

- А. Гуцульської республіки Б. Карпатської України
В. Західноукраїнської Народної Республіки
Г. Галицької Соціалістичної Радянської Республіки

10. До складу яких держав входили західноукраїнські землі в 1921—1938 рр.? (три правильні відповіді)

Угорщина, Румунія, Польща, Чехословаччина, Австро-Угорщина, Болгарія, УРСР

11. Установіть відповідність між історико-географічними назвами земель та їхньою державною належністю на кінець 1937 р.

- 1 Наддніпрянщина та Слобожанщина
2 Східна Галичина та Західна Волинь
3 Північна Буковина та Південна Бессарабія
4 Закарпаття

- А Польська Республіка Б Чехословацька Республіка
В Королівство Угорщина Г Українська РСР
Д Королівство Румунія

варіанти відповідей

- 1г 2б 3в 4а
1г 2а 3д 4в
1г 2а 3д 4б
1г 2б 3в 4д

12. Установіть хронологічну послідовність подій

- А. Вибори до Сойму Карпатської України
Б. Перший Віденський арбітраж
В. Проголошення незалежності Карпатської України
Г. Татарбунарське повстання

варіанти відповідей

- г б а в
б в г а
г б в а
а б в г